

**Azərbaycan Respublikası
Dövlət Gömrük Komitəsi**

Azərbaycan Respublikası Xarici Ticarətinin Gömrük Statistikası

**Hesabat dövrü:
01.01.2017 – 30.04.2017**

1) Xarici ticarətin gömrük statistikasının əsas göstəriciləri

Göstəricilər	Min ABŞ dolları ilə	Milyon ABŞ dolları ilə	İxrac və idxalın xüsusi çəkisi, faizlə
Xarici ticarət dövriyyəsi	5 595 699.93	5 595.70	100.00
o cümlədən:			
İxrac	3 430 702.21	3 430.70	61.31
İdxal	2 164 997.72	2 165.00	38.69
Xarici ticarət saldosu	1 265 704.49	1 265.70	

2)Büdcə daxilolmaları haqqında məlumat

Gömrük ödənişləri	Məbləğ (min AZN)
Gömrük rüsumları üzrə	210 209.84
ƏDV üzrə	513 897.69
Aksizlər üzrə	23 776.51
Yol vergisi üzrə	10 209.35
Cəmi	758 093.39

3) Xarici iqtisadi fəaliyyət (XİF) iştirakçıları haqqında məlumat

Göstəricilər	Miqdarı (ədəd)
Xarici ölkələrin sayı	157
XİF iştirakçılarının sayı <i>o cümlədən:</i>	6 720
- Fiziki şəxslər üzrə	3 003
- Hüquqi şəxslər üzrə <i>o cümlədən:</i>	3 717
- dövlət sektoru	160
- özəl sektor	3 557

4) Ticarət əməliyyatlarının həcmi – 5 595 699.93 min ABŞ dolları

o cümlədən:

4.1. İdxal əməliyyatları üzrə 2 164 997.72 min ABŞ dolları

İdxal olunan malların çeşidlərinin sayı – 6 298 ədəd

Göstəricilər	Məbləğ <i>(min ABŞ dolları)</i>	Əlavələr
Dövlət sektoru	271 516.73	
Özəl sektor	1 767 946.50	
Fiziki şəxslər	125 534.49	
MDB ölkələri	619 572.26	
Aİ ölkələri	510 096.01	Əlavə 4
Digər ölkələr	1 035 329.45	
İdxal əməliyyatlarının həcmninin:		
- yüksək həddi	642 263.87 (aprel)	Əlavə 1
- aşağı həddi	450 016.46 (yanvar)	
- orta aylıq artımı	64 082.47	
Humanitar yük, təmənnəsiz kömək və texniki yardım	19 460.62	

4.2. İxrac əməliyyatları üzrə - 3 430 702.21* min ABŞ dolları

İxrac olunan malların çeşidlərinin sayı - 1 921 ədəd

Göstəricilər	Məbləğ (min ABŞ dolları)	Əlavələr
Dövlət sektoru	2 891 546.49	
Özəl sektor	484 425.58	
Fiziki şəxslər	54 730.14	
MDB ölkələri	230 688.75	
Aİ ölkələri	1 615 430.35	Əlavə 4
Digər ölkələr	1 584 583.11	
İxrac əməliyyatlarının həcmi:		
- yüksək həddi	914 754.99 (fevral)	Əlavə 1
- aşağı həddi	811 467.63 (yanvar)	
- orta aylıq artımı	4 330.68	
Qeyri-neft sektoru (2709-2715 mal mövqeləri istisna olmaqla) üzrə ixracın həcmi	408 237.96	
Humanitar yük, təmənnasız kömək və texniki yardım	150.91	

* - hesabat dövründə gömrük orqanlarında rəsmiləşdirilməsi başa çatdırılmış ixrac olunan xam neft və təbii qazın dəyərində dair məlumatlar nəzərə alınmışdır

4.3. Avtomobillərin idxalı haqqında məlumat

Məlin adı	Miqdarı (ədəd)
Cəmi idxal olunmuşdur <i>o cümlədən:</i>	1 943
Sürücü daxil olmaqla 10 nəfər və ya daha çox adam daşımaq üçün nəzərdə tutulmuş motorlu nəqliyyat vasitələri	26
Əsasən adamların daşınması üçün nəzərdə tutulmuş minik avtomobilləri və digər motorlu nəqliyyat vasitələri	1 620
Yük daşımaq üçün motorlu nəqliyyat vasitələri	268
Xüsusi təyinatlı motorlu nəqliyyat vasitələri	29

5) Sövdələşmə xarakterləri üzrə malların keçirilməsi

Sövdələşmə xarakterinin kodu və adı	İxrac		İdxal	
	dəyəri (min ABŞ doll.)	ixraca nisbətən %-lə	dəyəri (min ABŞ doll.)	idxala nisbətən %-lə
01 – Milli valyuta ilə hesablaşma	4 213.12	0.12	58.42	0.00
Sərbəst dönrəli valyuta (SDV) ilə hesablaşmalar, o cümlədən:	3 280 273.39	95.62	1750200.32	80.84
21 – SDV ilə hesablaşma (dövlət krediti və dövlət kreditinin ödənişindən başqa)	3 280 273.39	95.62	1750197.41	80.84
23 - Dövlət krediti üzrə malların keçirilməsi	0.00	0.00	2.91	0.00
Klirinq üzrə hesablaşmalar	0.00	0.00	59.66	0.00
31 - Klirinq valyutası hesablaşmaları ilə malların keçirilməsi (dövlət krediti və dövlət kreditinin ödənilməsindən başqa)	0.00	0.00	59.66	0.00
Qapalı valyuta ilə hesablaşmalar, o cümlədən:	8 161.80	0.24	141 653.59	6.54
41 – Qapalı valyuta ilə hesablaşma (dövlət krediti və dövlət kreditinin ödənişindən başqa)	8 161.80	0.24	141 653.59	6.54
Müəssisə və obyektlərin tikintisi haqqında saziş-öhdəlik hesabına malların keçirilməsi	0.00	0.00	4.19	0.00
78 – Kompensasiyalı öhdəliklər hesabına SDV ilə hesablaşmalar əsasında malların keçirilməsi	0.00	0.00	4.19	0.00
80 – Digərləri	138 053.90	4.02	273 021.54	12.62
Cəmi	3 430 702.21	100.00	2 164 997.72	100.00

6) Daşınan yüklər haqqında məlumat

İstiqamət və nəqliyyatın növü	Miqdarı (ton)	Əlavələr
- İxrac <i>o cümlədən:</i>	8 782 362.66	Əlavə 6
dəniz nəqliyyatı	89 054.18	
dəmir yolu nəqliyyatı	618 342.43	
avtomobil nəqliyyatı	224 798.13	
hava nəqliyyatı	1 697.29	
poçt	0.16	
stasionar nəqliyyat vasitələri	7 847 171.50	
özü hərəkət edən vasitələr	1 298.98	
- İdxal <i>o cümlədən:</i>	2 027 077.68	
dəniz nəqliyyatı	132 103.19	
dəmir yolu nəqliyyatı	1 158 536.87	
avtomobil nəqliyyatı	584 440.06	
hava nəqliyyatı	4 459.72	
poçt vasitəsilə	2.65	
stasionar nəqliyyat vasitələri	144 639.33	
özü hərəkət edən vasitələr	2 895.86	
Cəmi	10 809 440.34	

7) Gömrük hüquqpozmalarına qarşı mübarizə haqqında məlumat

7.1 Aşkar edilmiş cinayət xarakterli faktlar – 278

o cümlədən:

Qaçqmalçılıq faktı	171
Narkotik vasitələrin və psixotrop maddələrin qanunsuz dövriyyəsi ilə əlaqədar faktlar	77
Tutulmuş narkotik vasitələrin miqdarı (qram)	22 022.9525
Tutulmuş psixotrop maddələrin miqdarı (qram)	239.1225
Gömrük ödənişlərinin ödənilməsindən yayınma	1
Aksiz markası ilə markalanmalı olan malları belə marka olmadan idxal etmə	29
Digər cinayət xarakterli faktlar	79
Təqsirləndirilən şəxslər	298

7.2 Aşkar edilmiş inzibati xəta faktları – 2 857

o cümlədən:

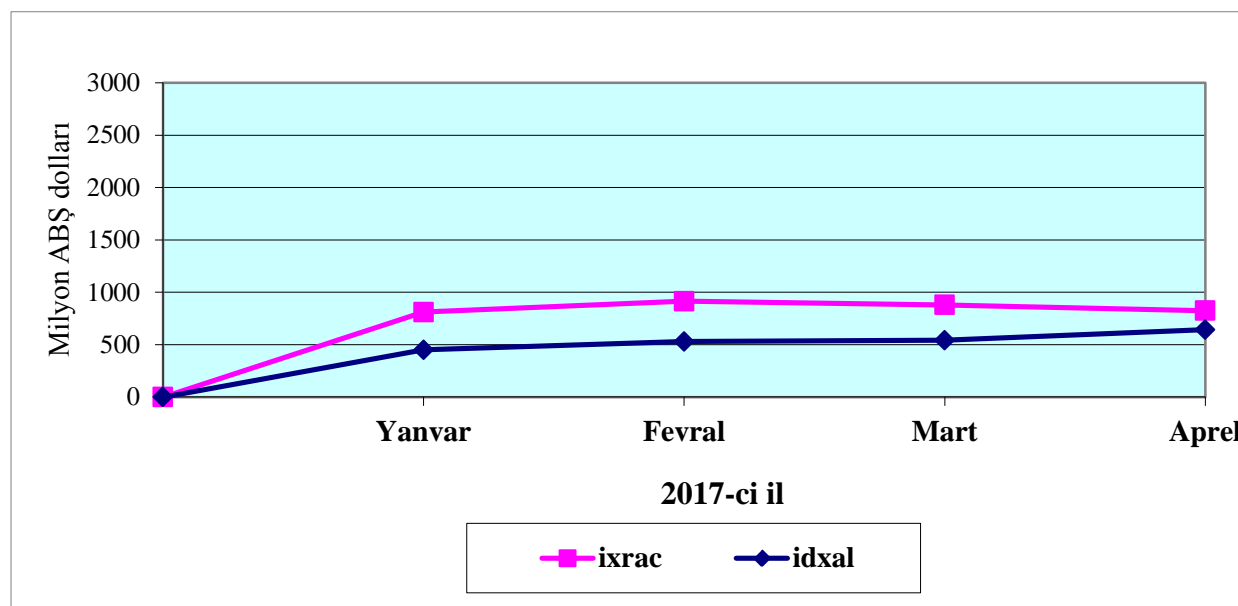
Kənar keçirmə	1
Gizli keçirmə	184
Bəyan etməmə	132
Malların, nəqliyyat vasitələrinin və onlara aid sənədlərin çatdırılmaması	2 008
Geri aparmama (gətirməmə)	119
Gömrük ödənişlərindən yayınma	10
Aksiz markasız idxal	5
Digər xətalər	401

Əlavə 1

İxrac və idxal əməliyyatlarının dinamikası

(min ABŞ dolları)

	Yanvar	Fevral	Mart	Aprel	May	İyun	İyul	Avqust	Sentyabr	Oktyabr	Noyabr	Dekabr	Cəmi
İxrac	811 467.63	914 754.99	880 019.93	824 459.67	-	-	-	-	-	-	-	-	3 430 702.21
İdxal	450 016.46	530 330.88	542 386.51	642 263.87	-	-	-	-	-	-	-	-	2 164 997.72
Saldo	361 451.16	384 424.11	337 633.42	182 195.80	-	-	-	-	-	-	-	-	1 265 704.49
Dövriyyə	1 261 484.09	1 445 085.87	1 422 406.44	1 466 723.54	-	-	-	-	-	-	-	-	5 595 699.93
İxracın aylıq artımı	-	103 287.36	-34 735.06	-55 560.26	-	-	-	-	-	-	-	-	-
İdxalın aylıq artımı	-	80 314.41	12 055.63	99 877.36	-	-	-	-	-	-	-	-	-

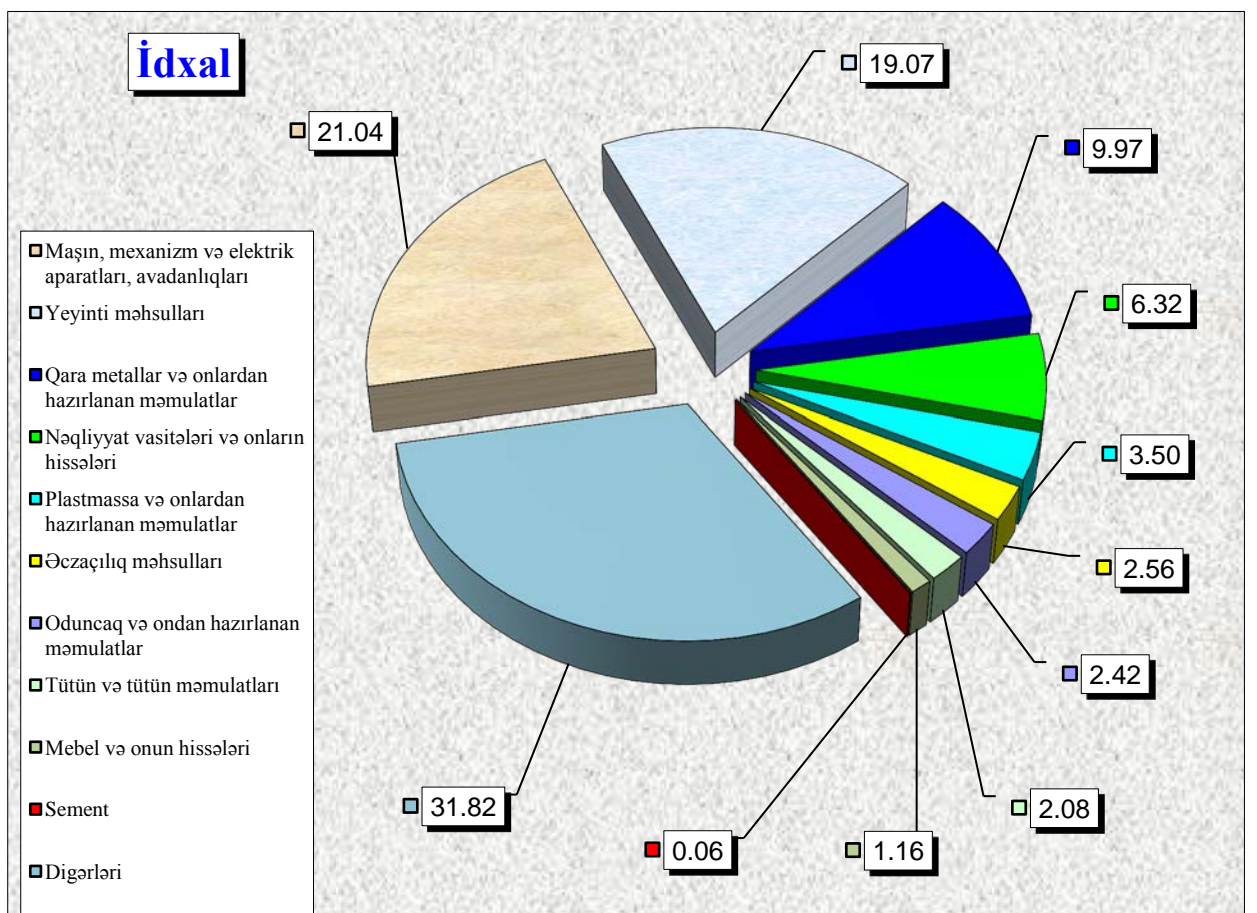
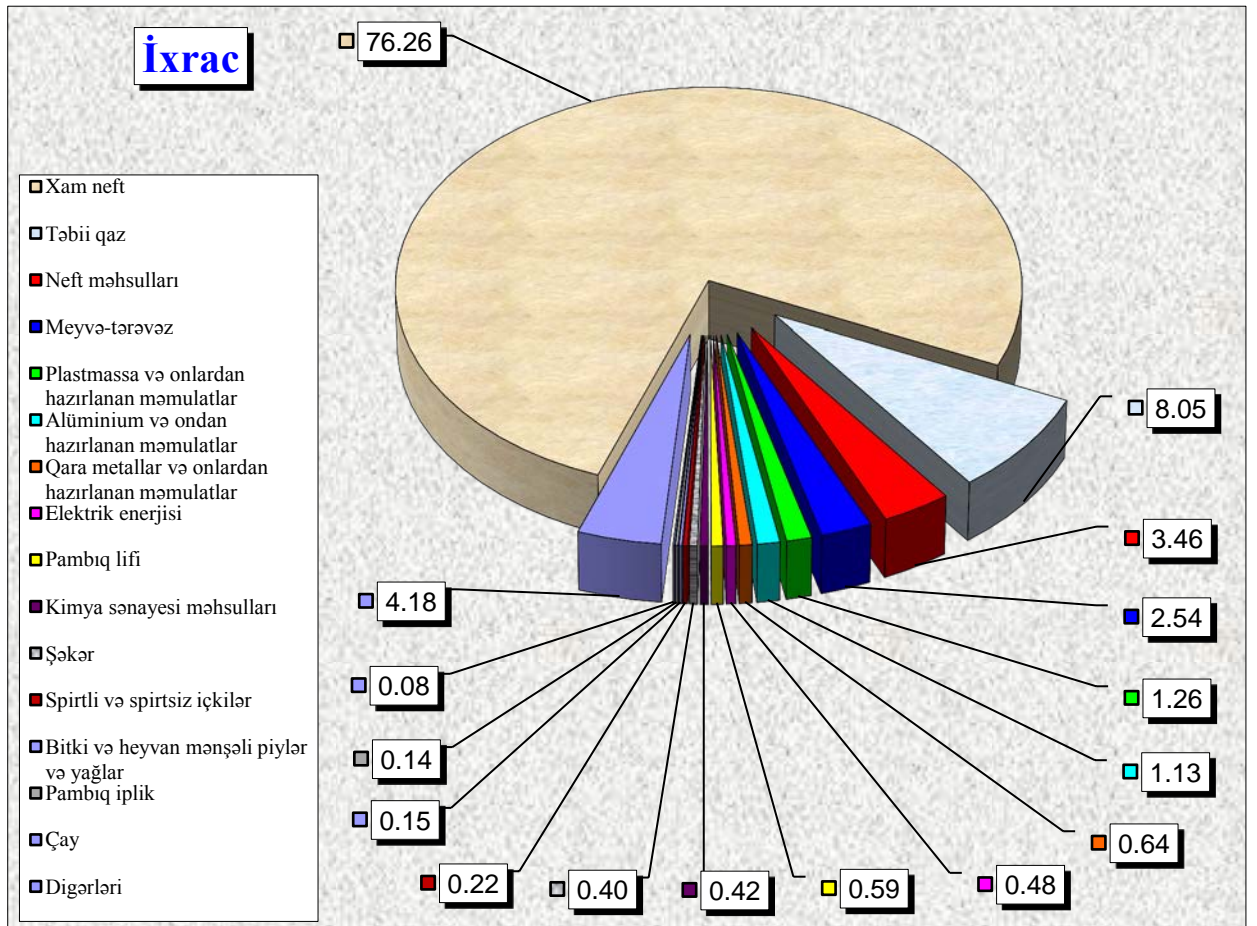
İxracda əsas mallar

№	Malın adı	Miqdar	Statistik dəyər (min ABŞ dolları)	Ümumi ixrac nisbətən, %-lə
	İxrac - cəmi		3 430 702.21	100.00
1	Xam neft, ton	6 493 465.03	2 616 375.82	76.26
2	Neft məhsulları (2710 mal kodu üzrə), ton	306 583.65	118 817.08	3.46
3	Təbii qaz, min kub metr	1 705 122.52	276 201.42	8.05
4	Elektrik enerjisi, min kVt/saat	387 406.45	16 535.10	0.48
5	Meyvə-tərəvəz, ton	85 736.11	87 290.94	2.54
6	Çay, ton	510.97	2 864.98	0.08
7	Bitki və heyvan mənşəli piylər və yağlar, ton	4 459.92	5 077.41	0.15
8	Şəkər, ton	20 955.46	13 620.61	0.40
9	Spirтли və spirtsiz içkilər, min ABŞ dolları	-	7 594.13	0.22
10	Kimya sənayesi məhsulları, ton	44 140.47	14 434.32	0.42
11	Plastmassa və onlardan hazırlanan məmulatlar, ton	58 867.27	43 123.77	1.26
12	Pambıq lifi, ton	14 714.59	20 309.61	0.59
13	Pambıq iplik, ton	2 047.35	4 800.86	0.14
14	Qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar, ton	45 460.92	21 804.40	0.64
15	Alüminium və ondan hazırlanan məmulatlar, ton	21 582.94	38 697.58	1.13
	Digərləri	-	143 154.18	4.18

İdxalda əsas mallar

№	Məhsul adı	Miqdar	Statistik dəyər (min ABŞ dolları)	Ümumi idxala nisbətən, %-lə
	İdxal - cəmi	-	2 164 997.72	100.00
1	Yeyinti məhsulları, min ABŞ dolları	-	412 849.57	19.07
	ondan:			
1.1	Ət, ton	14 966.96	21 177.14	0.98
1.2	Süd, ton	2 635.30	4 198.41	0.19
1.3	Kərə yağı və süddən hazırlanmış digər yağlar, ton	5 276.02	20 269.29	0.94
1.4	Meyvə-tərəvəz, ton	141 554.81	56 480.15	2.61
1.5	Çay, ton	3 545.48	14 002.87	0.65
1.6	Buğda, ton	261 394.62	48 461.91	2.24
1.7	Bitki və heyvan mənşəli piylər və yağlar, ton	37 123.53	36 294.76	1.68
1.8	Şəkər, ton	102 428.18	48 101.41	2.22
2	Tütün və tütün məmulatları, min ABŞ dolları	-	45 075.39	2.08
3	Sement, ton	7 150.90	1 309.39	0.06
4	Əczaçılıq məhsulları, ton	3 381.80	55 440.47	2.56
5	Plastmassa və onlardan hazırlanan məmulatlar, ton	41 238.34	75 878.98	3.50
6	Oduncaq və ondan hazırlanan məmulatlar, min ABŞ dolları	-	52 381.77	2.42
7	Qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar, ton	223 460.14	215 931.10	9.97
8	Maşın, mexanizm, elektrik aparatları, avadanlıqlar və onların hissələri, min ABŞ dolları	-	455 621.22	21.04
9	Nəqliyyat vasitələri və onların hissələri, min ABŞ dolları	-	136 886.44	6.32
10	Mebel və onun hissələri, min ABŞ dolları	-	25 159.01	1.16
	Digərləri	-	688 464.38	31.82

İdxal və ixrac əməliyyatlarında əsas mallar (faizlə xüsusi çəkisi)

Ölkələr üzrə ixrac və idxal

Ölkələrin adı	İxrac		İdxal	
	Min ABŞ dolları ilə	Ümumi ixraca nisbətən %-lə	Min ABŞ dolları ilə	Ümumi idxala nisbətən %-lə
A	1	2	3	4
Cəmi	3 430 702.21	100.00	2 164 997.72	100.00
o cümlədən:				
MDB ölkələri üzrə cəmi	230 688.75	6.72	619 572.26	28.62
Belarus	4 758.76	0.14	26 131.20	1.21
Qazaxıstan	8 192.35	0.24	53 302.20	2.46
Qırğızıstan	92.53	0.00	337.67	0.02
Moldova	46.73	0.00	1 759.85	0.08
Özbəkistan	741.07	0.02	3 384.09	0.16
Rusiya	118 325.02	3.45	406 360.58	18.77
Tacikistan	247.58	0.01	0.00	0.00
Türkmənistan	17 554.47	0.51	29 913.62	1.38
Ukrayna	80 730.26	2.35	98 383.07	4.54
Avropa İttifaqı ölkələri üzrə cəmi	1 615 430.35	47.09	510 096.01	23.56
Almaniya	152 647.23	4.45	108 102.77	4.99
Avstriya	37 598.84	1.10	18 004.08	0.83
Belçika	3 977.35	0.12	18 293.11	0.84
Bolqarıstan	70.06	0.00	4 209.80	0.19
Böyük Britaniya	2 292.62	0.07	80 376.37	3.71
Çexiya	71 542.85	2.09	24 419.24	1.13
Danimarka	353.35	0.01	6 402.46	0.30
Estoniya	195.56	0.01	861.97	0.04
Finlandiya	209.12	0.01	3 111.65	0.14
Fransa	99 354.99	2.90	39 132.83	1.81
Xorvatiya	73 682.41	2.15	501.01	0.02
İrlandiya	1.17	0.00	3 701.04	0.17
İspaniya	73 251.96	2.14	14 512.15	0.67
İsveç	71.48	0.00	12 722.79	0.59

A	1	2	3	4
İtaliya	797 067.35	23.23	82 132.06	3.79
Kipr	13 271.39	0.39	268.10	0.01
Latviya	311.86	0.01	2 761.42	0.13
Litva	374.77	0.01	3 804.87	0.18
Lüksemburq	12.40	0.00	1 119.54	0.05
Macarıstan	300.12	0.01	9 521.30	0.44
Malta	5 364.86	0.16	19.30	0.00
Niderland	7 533.40	0.22	25 574.26	1.18
Polşa	2 055.30	0.06	16 146.81	0.75
Portuqaliya	179 726.46	5.24	2 672.90	0.12
Rumıniya	28 584.51	0.83	23 596.33	1.09
Slovakiya	0.85	0.00	2 432.42	0.11
Sloveniya	0.00	0.00	4 145.17	0.19
Yunanıstan	65 578.10	1.91	1 550.26	0.07
Digər ölkələr üzrə cəmi	1 584 583.11	46.19	1 035 329.45	47.82
Albaniya	2.57	0.00	166.23	0.01
Amerika Birləşmiş Ştatları	1 546.92	0.05	95 981.57	4.43
Anqola	14.57	0.00	5.21	0.00
Argentina	0.86	0.00	5 491.77	0.25
Avstraliya	374.61	0.01	1 686.74	0.08
Banqladeş	0.00	0.00	2 698.59	0.12
Barbados	0.00	0.00	15.86	0.00
Beliz	1 149.84	0.03	0.00	0.00
Bəhreyn	15.71	0.00	15.12	0.00
Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri	2 512.51	0.07	5 011.59	0.23
Tanzaniya	0.00	0.00	163.68	0.01
Bosniya və Herseqovina	0.00	0.00	384.67	0.02
Braziliya	23.65	0.00	33 372.78	1.54
Bruney-Darüssalam	0.56	0.00	0.00	0.00
Cəbəli-Tariq	0.00	0.00	2.57	0.00
Cənubi Afrika Respublikası	0.00	0.00	838.97	0.04
Cibuti	135.47	0.00	0.00	0.00
Çad	9.97	0.00	0.95	0.00
Çili	0.00	0.00	383.83	0.02
Çin	183 790.06	5.36	211 765.94	9.78

A	1	2	3	4
Çinin xüs. inz. r-nu Honkonq	36.99	0.00	713.31	0.03
Çinin xüs. inz. r-nu Aomin (Makao)	0.00	0.00	0.55	0.00
Dominika	0.00	0.00	0.36	0.00
Dominikan Respublikası	0.00	0.00	35.99	0.00
Ekvador	0.00	0.00	8 682.84	0.40
Əfqanıstan	9 812.17	0.29	0.00	0.00
Əlcəzair	4.87	0.00	314.42	0.01
Filippinlər	0.00	0.00	706.02	0.03
Gürcüstan	146 901.66	4.28	23 851.77	1.10
Həbəşistan	0.00	0.00	92.27	0.00
Hindistan	116 866.11	3.41	36 180.80	1.67
Honduras	0.00	0.00	3.88	0.00
İndoneziya	51.98	0.00	9 588.76	0.44
İordaniya	3 216.55	0.09	1 118.29	0.05
İraq	6 076.07	0.18	0.21	0.00
İran İslam Respublikası	7 075.55	0.21	70 826.64	3.27
İslandiya	0.00	0.00	806.98	0.04
İsrail	177 137.30	5.16	8 038.85	0.37
İsveçrə	36 017.71	1.05	11 603.70	0.54
Fələstin	58.10	0.00	16.20	0.00
Kamboca	395.00	0.01	834.65	0.04
Kanada	151 476.58	4.42	5 674.33	0.26
Keç. Yuq. Resp. Makedoniya	0.00	0.00	285.50	0.01
Keniya	148.18	0.00	212.28	0.01
Kolumbiya	0.96	0.00	216.04	0.01
Konqo (Brazzavil)	15.34	0.00	0.00	0.00
Koreya (KXDR)	0.00	0.00	16.01	0.00
Koreya Respublikası	39.28	0.00	16 476.90	0.76
Kosta-Rika	0.00	0.00	297.12	0.01
Kot-divuar	0.00	0.00	20.00	0.00
Kuba	0.00	0.00	86.94	0.00
Kurasao	0.00	0.00	4.53	0.00
Küveyt	50.21	0.00	1 441.91	0.07
Qana	0.18	0.00	22.39	0.00
Qətər	532.68	0.02	19.01	0.00

A	1	2	3	4
Quam (ABŞ)	0.00	0.00	6.39	0.00
Qvatemala	0.00	0.00	35.44	0.00
Qvineya-Bissau	0.00	0.00	0.49	0.00
Laos (LXDR)	0.00	0.00	7.16	0.00
Liberiya	29.37	0.00	0.00	0.00
Lixtenşteyn	0.00	0.00	3.26	0.00
Livan	32 787.19	0.96	553.24	0.03
Madaqaskar	0.00	0.00	112.60	0.01
Malayziya	152.53	0.00	5 243.29	0.24
Mavriki	0.00	0.00	40.04	0.00
Mavritaniya	0.00	0.00	27.28	0.00
Meksika	28.87	0.00	4 102.12	0.19
Maori (Mayotta)	0.00	0.00	0.53	0.00
Mərakeş	0.00	0.00	1 283.45	0.06
Mərkəzi Afrika Respublikası	0.00	0.00	3.94	0.00
Misir	412.93	0.01	1 929.27	0.09
Monako	0.00	0.00	4.73	0.00
Monqolustan	65.15	0.00	93.48	0.00
Monteneqro	0.00	0.00	9.16	0.00
Montserrat	0.00	0.00	0.30	0.00
Mozambik	0.00	0.00	0.75	0.00
Myanma	0.00	0.00	191.57	0.01
Namibiya	0.00	0.00	0.06	0.00
Niger	0.00	0.00	1.49	0.00
Niğeriya	3.80	0.00	19.03	0.00
Nikaraqua	0.00	0.00	0.23	0.00
Norveç	745.41	0.02	11 150.34	0.52
Oman	11.89	0.00	57.15	0.00
Pakistan	716.60	0.02	2 895.51	0.13
Panama	0.00	0.00	58.97	0.00
Paraqvay	0.00	0.00	84.94	0.00
Peru	1.81	0.00	47.76	0.00
Puerto-Riko (ABŞ)	0.00	0.00	48.34	0.00
Salvador	0.00	0.00	0.01	0.00
San-Marino	0.00	0.00	132.42	0.01

A	1	2	3	4
Sent-Vinsent və Qrenadina (Fransa)	0.00	0.00	0.06	0.00
Serbiya	5.18	0.00	1 492.07	0.07
Səudiyyə Ərəbistanı	84.31	0.00	4 261.89	0.20
Sinqapur	140.11	0.00	7 598.60	0.35
Solomon adaları	0.00	0.00	0.06	0.00
Sudan	0.00	0.00	0.63	0.00
Surinam	0.00	0.00	0.25	0.00
Suriya Ərəb Respublikası	0.00	0.00	81.17	0.00
Svazilend	0.00	0.00	6.43	0.00
Syerra-Leone	0.00	0.00	0.25	0.00
Şri-Lanka	0.00	0.00	13 179.43	0.61
Tailand	49 818.93	1.45	6 978.88	0.32
Tayvan (Çinin əyaləti)	168 598.77	4.91	4 487.66	0.21
Tonqa	0.00	0.00	0.02	0.00
Trinidad və Tobaqo	15.65	0.00	0.03	0.00
Tunis	113 542.04	3.31	1 077.47	0.05
Türk və Kaykos adaları	0.00	0.00	24.38	0.00
Tuvalu	0.00	0.00	0.69	0.00
Türkiyə	370 879.27	10.81	358 876.27	16.58
Uruqvay	0.00	0.00	3.29	0.00
Vanuatu	0.00	0.00	1.66	0.00
Venesuela	60.45	0.00	0.00	0.00
Virgin adaları (ABŞ)	0.00	0.00	3.75	0.00
Vyetnam	96.00	0.00	9 478.80	0.44
Yamayka	0.00	0.00	1.34	0.00
Yaponiya	435.77	0.01	28 643.52	1.32
Yeni Zelanda	72.75	0.00	14 585.24	0.67
Yəmən	0.00	0.00	13.93	0.00
Zambiya	0.00	0.00	3.33	0.00
Zimbabve	0.00	0.00	208.11	0.01
Təyin olunmayıb	387.56	0.01	0.00	0.00

Əlavə 4.1

Ticarət dövriyyəsində əsas ölkələr

Ölkələrin adı	Min ABŞ dolları	Ümumi dövriyyəyə nisbətən %-lə
Cəmi	5 595 699.93	100.00
o cümlədən:		
İtaliya	879 199.41	15.71
Türkiyə	729 755.54	13.04
Rusiya	524 685.59	9.38
Çin	395 556.00	7.07
Almaniya	260 750.00	4.66
İsrail	185 176.15	3.31
Portuqaliya	182 399.36	3.26
Ukrayna	179 113.32	3.20
Tayvan (Çinin əyaləti)	173 086.43	3.09
Gürcüstan	170 753.43	3.05
Kanada	157 150.91	2.81
Hindistan	153 046.91	2.74
Fransa	138 487.82	2.47
Tunis	114 619.51	2.05
Amerika Birləşmiş Ştatları	97 528.49	1.74
Digər ölkələr	1 254 391.05	22.42

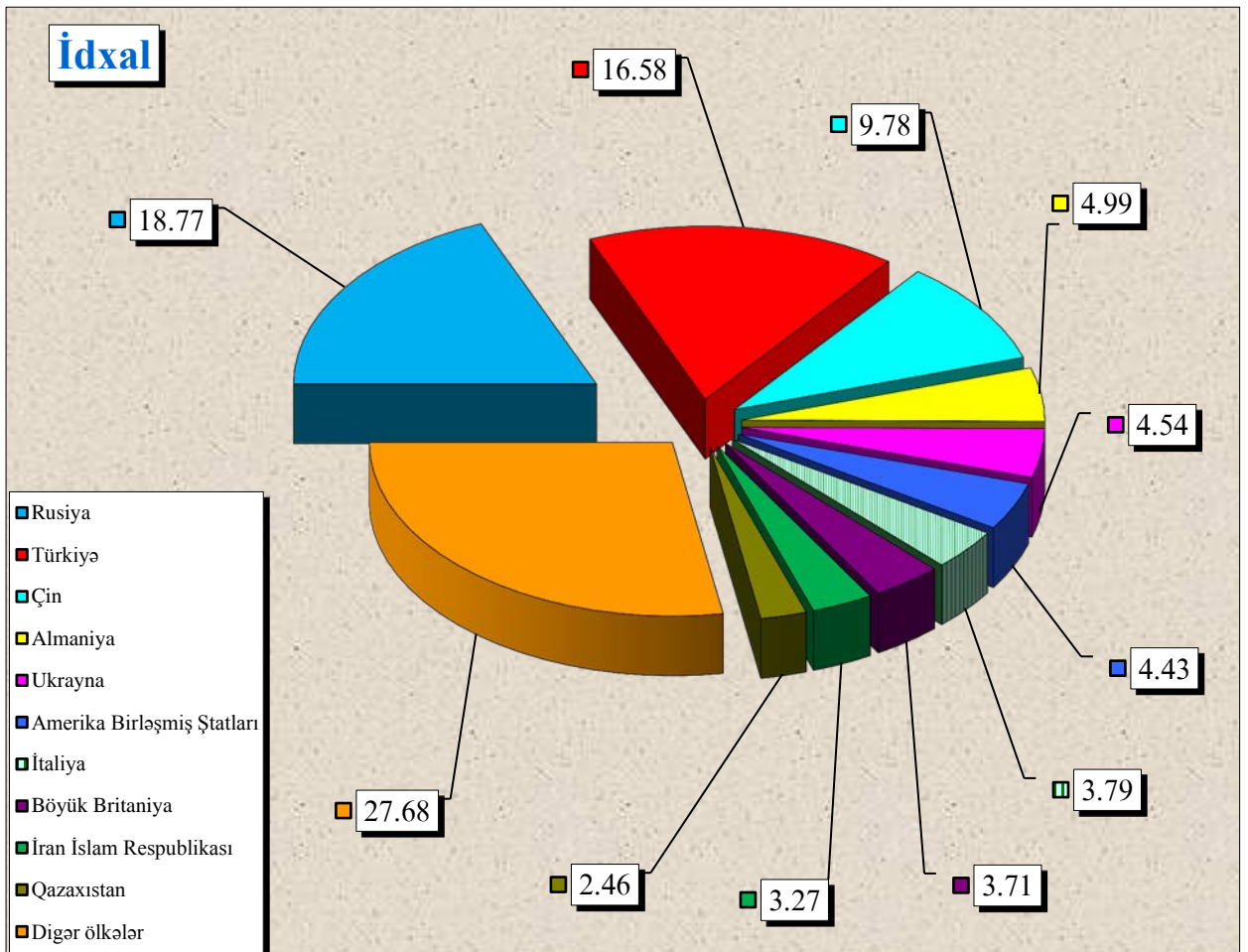
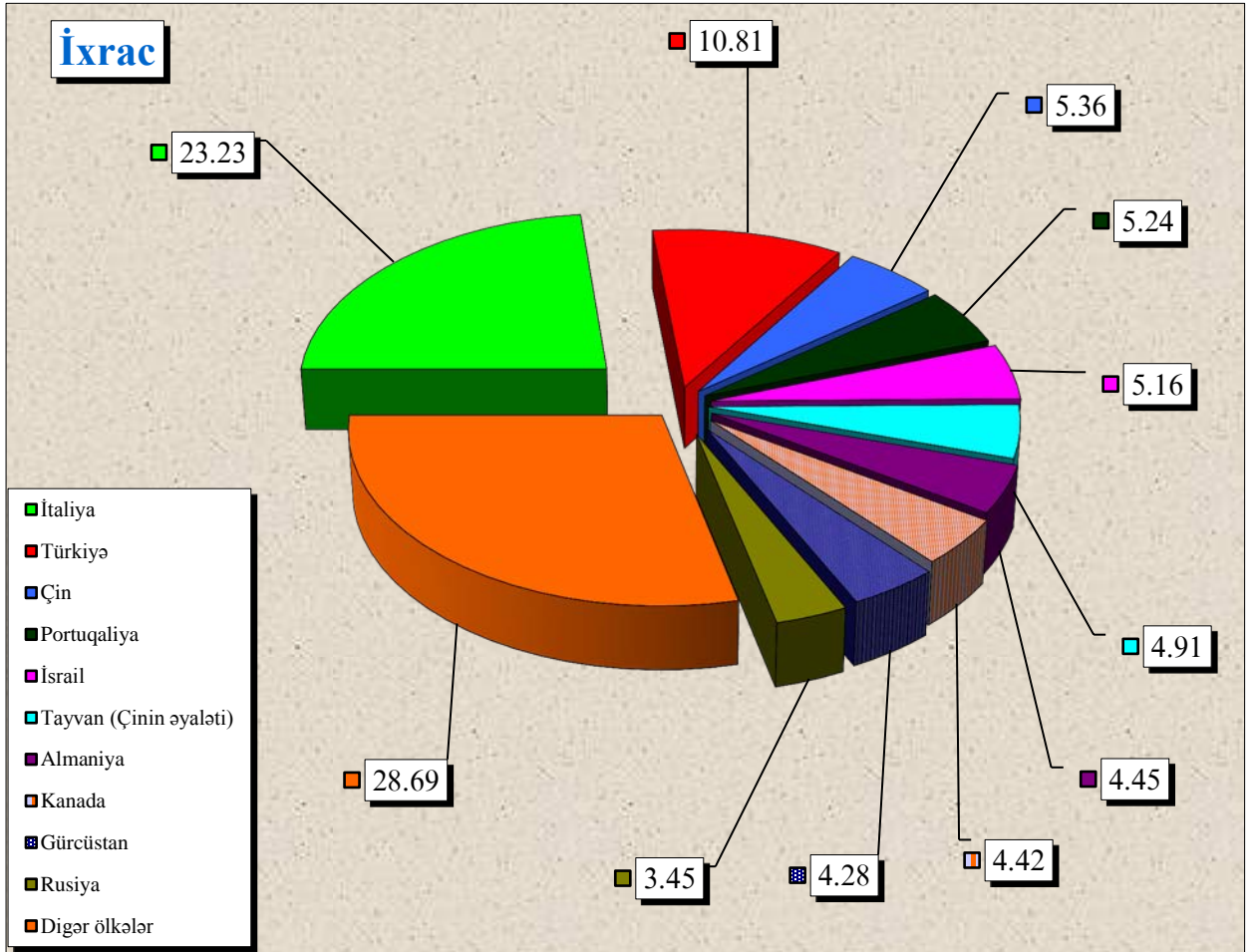
İxracda əsas ölkələr

Ölkələrin adı	Min ABŞ dolları	Ümumi ixraca nisbətən %-lə
Cəmi	3 430 702.21	100.00
o cümlədən:		
İtaliya	797 067.35	23.23
Türkiyə	370 879.27	10.81
Çin	183 790.06	5.36
Portuqaliya	179 726.46	5.24
İsrail	177 137.30	5.16
Tayvan (Çinin əyaləti)	168 598.77	4.91
Almaniya	152 647.23	4.45
Kanada	151 476.58	4.42
Gürcüstan	146 901.66	4.28
Rusiya	118 325.02	3.45
Hindistan	116 866.11	3.41
Tunis	113 542.04	3.31
Fransa	99 354.99	2.90
Ukrayna	80 730.26	2.35
Xorvatiya	73 682.41	2.15
Digər ölkələr	499 976.70	14.57

İdxalda əsas ölkələr

Ölkələrin adı	Min ABŞ dolları	Ümumi idxala nisbətən %-lə
Cəmi	2 164 997.72	100.00
o cümlədən:		
Rusiya	406 360.58	18.77
Türkiyə	358 876.27	16.58
Çin	211 765.94	9.78
Almaniya	108 102.77	4.99
Ukrayna	98 383.07	4.54
Amerika Birləşmiş Ştatları	95 981.57	4.43
İtaliya	82 132.06	3.79
Böyük Britaniya	80 376.37	3.71
İran İslam Respublikası	70 826.64	3.27
Qazaxıstan	53 302.20	2.46
Fransa	39 132.83	1.81
Hindistan	36 180.80	1.67
Braziliya	33 372.78	1.54
Türkmənistan	29 913.62	1.38
Yaponiya	28 643.52	1.32
Digər ölkələr	431 646.70	19.96

**İxrac və idxal əməliyyatlarında əsas ölkələr
(faizlə xüsusi çəkisi)**

Mal qrupları üzrə ixrac və idxal

Mal qrupunun kodu	Mal qrupunun adı	İxrac		İdxal	
		Min ABŞ dolları ilə	Ümumi ixraca nisbətən %-lə	Min ABŞ dolları ilə	Ümumi idxala nisbətən %-lə
A	B	1	2	3	4
	Cəmi	3 430 702.21	100.00	2 164 997.72	100.00
01	Diri heyvanlar	374.48	0.01	9 834.98	0.45
02	Ət və qida üçün yararlı ət əlavələri	54.15	0.00	21 177.14	0.98
03	Balıqlar və xərçəngkimilər, mollyusklar və digər su onurğasızları	92.49	0.00	4 861.74	0.22
04	Süd məhsulları; quş yumurtası; təbii bal, başqa yerdə adı çəkilməyən və təsnif olunmayan heyvan mənşəli ərzaq məhsulları	1 853.13	0.05	38 028.58	1.76
05	Başqa yerdə adı çəkilməyən və ya təsnif olunmayan heyvan mənşəli məhsullar	175.92	0.01	175.84	0.01
06	Canlı ağaclar və digər bitkilər; bitkilərin kökləri, soğanaqları və digər analogi hissələri; kəsilmiş çiçəklər və dekorativ bitkilər	217.23	0.01	10 270.36	0.47
07	Tərəvəz və bəzi yeməli meyvəköklülər və kök yumrulan	42 874.86	1.25	29 841.25	1.38
08	Yeməli meyvələr və qoz-fındıq; sitrus meyvələrinin qabıqları və ya qovun qabıqcıqları	44 416.09	1.29	26 638.90	1.23
09	Qəhvə, çay, mate və ya paraqvay çayı və ədviyyatlar	2 867.05	0.08	15 818.45	0.73
10	Dənli bitkilər	10.87	0.00	74 739.69	3.45
11	Unüyütmə-yarma sənayesi məhsulları; səməni; nişastalar; inulin; buğda kleykovinası	9.69	0.00	6 372.34	0.29
12	Yağlı toxum və bar; digər toxumlar, bar və taxıl; dərman bitkiləri və texniki məqsədlər üçün bitkilər; saman və yem	515.17	0.02	14 412.40	0.67
13	Təmizlənməmiş təbii şellak; kitrlər, qatranlar və digər bitki şirələri və ekstraktları	679.10	0.02	169.69	0.01
14	Toxuma (hörgü) məmulatlarının hazırlanması üçün bitki mənşəli materiallar; başqa yerdə adı çəkilməyən və ya təsnif olunmayan digər bitki mənşəli məhsullar	59.95	0.00	377.76	0.02
15	Heyvan və ya bitki mənşəli piylər və yağlar və onların parçalanması nəticəsində alınan məhsullar; hazır yeyinti piyləri; heyvan və ya bitki mənşəli mumlar	5 077.41	0.15	36 294.76	1.68
16	Ətdən, balıqdan və ya xərçəngkimilərdən, mollyusklardan və ya digər su onurğasızlarından alınan hazır məhsullar	112.43	0.00	8 335.77	0.39
17	Şəkər və şəkərdən hazırlanan qənnadı məmulatları	13 859.11	0.40	57 830.18	2.67
18	Kakao və ondan hazırlanan məhsullar	1 866.88	0.05	16 542.07	0.76
19	Taxıldan, undan, nişastadan və ya süddən alınan hazır məhsullar; un qənnadı məmulatları	388.97	0.01	21 876.00	1.01

A	B	1	2	3	4
20	Tərəvəzlərin, meyvələrin, qoz-fındığın və ya bitkilərin digər hissələrinin emal məhsulları	3 712.68	0.11	8 422.64	0.39
21	Müxtəlif ərzaq məhsulları	739.41	0.02	18 704.77	0.86
22	Spirтли və spirtsiz içkilər və sirkə	7 594.13	0.22	16 715.17	0.77
23	Yeyinti sənayesinin qalıqları və tullantıları; heyvanlar üçün hazır yemlər	2 950.93	0.09	15 790.30	0.73
24	Tütün və tütünün sənaye əvəzediciləri	5 011.25	0.15	45 075.39	2.08
25	Duz; kükürd; torpaq və daş; suvaq materialları, əhəng və sement	5 535.50	0.16	8 833.49	0.41
26	Filizlər, şlaklar və kül	7 341.94	0.21	260.10	0.01
27	Mineral yanacaq, neft və onların qovulma məhsulları; bitum tərkibli maddələr; mineral mumlar	3 047 851.59	88.84	126 612.21	5.85
28	Qeyri-üzvi kimya məhsulları; qiymətli metalların, nadir torpaq metallarının, radioaktiv elementlərin və ya izotopların qeyri-üzvi və ya üzvi birləşmələri	956.03	0.03	16 674.47	0.77
29	Üzvi kimyəvi birləşmələr	10 857.27	0.32	10 101.63	0.47
30	Əczaçılıq məhsulları	238.49	0.01	55 440.47	2.56
31	Gübrələr	1 478.49	0.04	10 969.21	0.51
32	Aşılavıcı və boyayıcı ekstraktlar, tanninlər və onların törəmələri; boyaqlar, piqmentlər və digər boyayıcı maddələr; boyalar və laklar; zamazkalar və digər mastikalar; tipografiya boyaqları, mürəkkəblər, tuş	215.23	0.01	11 866.61	0.55
33	Efir yağları və rezinoidlər; ətriyyat, kosmetik və tualet vasitələri	163.62	0.00	30 264.69	1.40
34	Sabun, səthi-aktiv üzvi maddələr, yuyucu vasitələr, sürtkü materialları, süni və hazır mumlar, təmizləmə və cilalama üçün tərkiblər, şamlar və analoji məmulatlar, yapma üçün pasta, plastilin, «diş müalicəsi mumu»	271.77	0.01	27 017.28	1.25
35	Zülal tərkibli maddələr; modifikasiya olunmuş nişastalar; yapışqanlar; fermentlər	4.28	0.00	3 257.67	0.15
36	Partlayıcı maddələr; pirotexnika məmulatları; kibritlər; pirofor ərintilər; bəzi yanar maddələr	0.00	0.00	1 230.96	0.06
37	Foto və kino malları	0.00	0.00	841.53	0.04
38	Digər kimyəvi məhsullar	249.14	0.01	32 318.49	1.49
39	Plastmassa və onlardan hazırlanan məmulatlar	43 123.77	1.26	75 878.98	3.50
40	Kauçuk, rezin və onlardan hazırlanan məmulatlar	384.06	0.01	26 921.38	1.24
41	Emal olunmamış gön (təbii xəzdən başqa) və aşılınmış dəri	3 959.10	0.12	113.58	0.01
42	Dəri məmulatları; sərraclıq-yəhər məmulatları və qoşqu ləvazimatları; yol ləvazimatları, qadın çantaları və analoji mallar; heyvanların bağırsaqlarından hazırlanan məmulatlar (barama fibroinindən olan liflər istisna olmaqla)	69.79	0.00	5 219.25	0.24
43	Təbii və süni xəz; ondan hazırlanan məmulatlar	0.00	0.00	95.76	0.00
44	Oduncaq və ondan hazırlanan məmulatlar; ağac kömürü	813.02	0.02	52 381.77	2.42
45	Mantar və ondan hazırlanan məmulatlar	0.18	0.00	138.14	0.01
46	Küləşdən, alfadan və digər materiallardan hörmə üçün hazırlanan məmulatlar; səbət məmulatları və hörülmüş məmulatlar	0.00	0.00	53.47	0.00

A	B	1	2	3	4
47	Oduncaqdan və ya digər lifli sellüloz materiallardan hazırlanan kütlə; regenerasiya edilən kağız və karton (makulatura və tullantılar)	0.00	0.00	75.50	0.00
48	Kağız və karton; kağız kütlədən, kağızdan və ya kartondan hazırlanan məmulatlar	1 801.22	0.05	30 126.36	1.39
49	Çap kitablar, qəzetlər, reproduksiyalar və poliqrafiya sənayesinin digər məmulatları; əlyazmalar, makinada yazılan mətnlər və planlar	68.15	0.00	4 626.75	0.21
50	İpək	29.81	0.00	8.12	0.00
51	Yun, zərif və ya qaba heyvan tükü; at tükündən iplik və parça	106.65	0.00	95.24	0.00
52	Pambıq	25 796.21	0.75	991.49	0.05
53	Digər bitki mənşəli toxuculuq lifləri; kağız iplik və kağız iplikdən parçalar	22.11	0.00	119.64	0.01
54	Kimyəvi saplar, kimyəvi toxuculuq materiallarından olan yastı və analoji saplar	312.02	0.01	7 960.68	0.37
55	Kimyəvi liflər	51.93	0.00	1 627.90	0.08
56	Pambıq (vata), keçə və ya fetr və toxunmamış materiallar; xüsusi iplik; ciyə (viş), kəndir, kanat və trosar və onlardan məmulatlar	61.76	0.00	2 654.51	0.12
57	Xalçalar və digər toxunma döşəmə örtükləri	38.10	0.00	2 857.52	0.13
58	Xüsusi parçalar; taftinqli (baftalı) toxuculuq materialları; krujevalar; qobelenlər; bəzək materialları; tikmələr	40.93	0.00	599.14	0.03
59	Hopdurulmuş, üzlüklü, təkrarlanmış toxuculuq materialları; texniki təyinatlı toxuculuq məmulatları	4.61	0.00	2 020.28	0.09
60	Maşınla və əllə toxunma trikotaj parçalar	0.00	0.00	1 925.75	0.09
61	Maşınla və ya əllə toxunmuş trikotaj geyim əşyaları və geyim ləvazimatları	156.34	0.00	29 232.83	1.35
62	Paltar və geyim ləvazimatları, maşınla və ya əllə toxunmuş trikotajdan başqa	572.32	0.02	31 668.12	1.46
63	Digər hazır toxuculuq məmulatları; dəstlər; işlənmiş geyimlər və toxuculuq məmulatları; cır-cındır	4 669.39	0.14	8 291.48	0.38
64	Ayaqqabılar, getrlər və analoji məmulatlar; onların hissələri	142.47	0.00	20 628.08	0.95
65	Baş geyimləri və onların hissələri	34.14	0.00	624.02	0.03
66	Çətirlər, gündən qoruyucu çətirlər, çəliklər, çəlik-oturacaqlar, qırmanc, minik atları üçün qamçılar və onların hissələri	0.21	0.00	99.17	0.00
67	Emal edilmiş lələk və pərgü və onlardan hazırlanmış məmulatlar; süni çiçəklər; insan saçından məmulatlar	0.00	0.00	176.72	0.01
68	Daş, gips, sement, asbest, slyuda və analoji materialdan məmulatlar	2 337.53	0.07	15 818.28	0.73
69	Keramika məmulatları	62.12	0.00	14 728.72	0.68
70	Şüşə və ondan hazırlanan məmulatlar	29.36	0.00	20 913.57	0.97
71	Təbii və ya yetişdirilmiş mirvari, qiymətli və ya azqiymətli daşlar, qiymətli metallar, üzərinə qiymətli metal çəkilmiş metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar; bijuteriya; sikkələr	35 988.73	1.05	3 201.16	0.15
72	Qara metallar	9 718.50	0.28	91 091.49	4.21
73	Qara metallardan məmulatlar	12 085.90	0.35	124 839.61	5.77
74	Mis və ondan hazırlanan məmulatlar	10 284.18	0.30	5 579.53	0.26

A	B	1	2	3	4
75	Nikel və ondan hazırlanan məmulatlar	0.37	0.00	308.95	0.01
76	Alüminium və ondan hazırlanan məmulatlar	38 697.58	1.13	15 585.90	0.72
78	Qurğuşun və ondan hazırlanan məmulatlar	3 025.02	0.09	20.44	0.00
79	Sink və ondan hazırlanan məmulatlar	43.20	0.00	523.72	0.02
80	Qalay və ondan hazırlanan məmulatlar	0.00	0.00	5.80	0.00
81	Digər qiymətsiz metallar; metal keramikası; onlardan hazırlanan məmulatlar	4.22	0.00	125.27	0.01
82	Qiyətsiz metallardan alətlər, qurğular, bıçaq məmulatları, qaşıqlar və çəngəllər; onların qiymətsiz metallardan olan hissələri	654.73	0.02	11 312.22	0.52
83	Qiyətsiz metallardan hazırlanan digər məmulatlar	99.31	0.00	10 986.31	0.51
84	Nüvə reaktorları, qazanlar, avadanlıq və mexaniki qurğular; onların hissələri	14 043.35	0.41	316 524.11	14.62
85	Elektrik maşınları və avadanlıqları, onların hissələri; səsyzma və səsləndirmə aparatları, televiziya təsvirlərinin və səslərinin yazılması və canlandırılması üçün aparatura, onların hissələri və ləvazimatları	3 136.08	0.09	139 097.11	6.42
86	Dəmiryol lokomotivləri və ya mühərrikli tramvay vaqonları, dəmiryol nəqliyyat vasitələri və onların hissələri; dəmiryol və ya tramvay xətləri üçün yol avadanlıqları və qurğuları, onların hissələri; mexaniki siqnal avadanlıqları	247.77	0.01	49 017.71	2.26
87	Yerüstü nəqliyyat vasitələri, dəmiryolu və tramvay nəqliyyat vasitələrindən başqa, və onların hissələri və ləvazimatları	3 788.05	0.11	81 332.71	3.76
89	Gəmilər, qayıqlar və üzən konstruksiyalar	135.86	0.00	3 777.70	0.17
90	Optik, fotoqrafik, kinematoqrafiya, ölçü, nəzarət, ən dəqiq, tibbi və ya cərrahiyyə alətləri və aparatları; onların hissələri və ləvazimatları	2 500.58	0.07	44 394.07	2.05
91	Bütün növ saatlar və onların hissələri	74.01	0.00	3 356.51	0.16
92	Musiqi alətləri; onların hissələri və ləvazimatları	29.68	0.00	105.45	0.00
94	Mebel; yataq ləvazimatları, döşəklər, döşək əsasları, divan yastıqları və analoji doldurulma mebel ləvazimatları; lampalar və işıqlandırıcı avadanlıqlar; işıq tablo və lövhələri, analoji məmulatlar; yığma tikinti konstruksiyaları	678.97	0.02	46 006.75	2.13
95	Oyuncaqlar, oyunlar və idman inventarı; onların hissələri və ləvazimatları	26.82	0.00	6 207.10	0.29
96	Müxtəlif hazır məmulatlar	12.87	0.00	15 354.90	0.71
97	İncəsənət əsərləri, kolleksiya əşyaları və antikvariat	20.92	0.00	202.51	0.01

**İxrac və idxalda keçirilən yüklərin daşınma vasitələri üzrə
miqdarı (netto çəki ilə) və dəyəri**

N/v kodu	Daşınma vasitələri	İxrac		İdxal		Cəmi	
		Netto çəki (ton)	Statistik dəyər (min ABŞ dolları)	Netto çəki (ton)	Statistik dəyər (min ABŞ dolları)	Netto çəki (ton)	Statistik dəyər (min ABŞ dolları)
10	Dəniz nəqliyyatı vasitələri	89 054.18	25 536.41	132 103.19	73 392.00	221 157.37	98 928.42
20	Dəmiryolu nəqliyyatı vasitələri	618 342.43	207 215.28	1 158 536.87	487 437.18	1 776 879.30	694 652.46
30	Avtoyol nəqliyyatı vasitələri	224 798.13	231 182.61	584 440.06	1 318 239.35	809 238.19	1 549 421.95
40	Hava nəqliyyatı vasitələri	1 697.29	46 690.42	4 459.72	241 827.99	6 157.01	288 518.41
50	Poçt	0.16	0.99	2.65	124.77	2.81	125.76
70	Stasionar nəqliyyat vasitələri	7 847 171.50	2 917 933.38	144 639.33	30 321.98	7 991 810.82	2 948 255.36
90	Özü hərəkət edən vasitələr	1 298.98	2 143.12	2 895.86	13 654.45	4 194.84	15 797.57
	Yekun:	8 782 362.66	3 430 702.21	2 027 077.68	2 164 997.72	10 809 440.34	5 595 699.93

Qısa metodoloji izahat

“Azərbaycan Respublikası xarici ticarətinin gömrük statistikasi”na Azərbaycan Respublikasının digər ölkələrlə xarici ticarət əlaqələrinə dair məlumatlar daxil edilmişdir. Verilən göstəricilər ixrac və idxal olunan malların ölkə sərhədindən keçirilən zaman xarici iqtisadi fəaliyyət iştirakçıları tərəfindən tərtib olunan gömrük bəyannamələri əsasında Dövlət Gömrük Komitəsinin Vahid Avtomatlaşdırılmış İdarəetmə Sistemindən (VAİS) alınmışdır.

Xarici ticarət əlaqələrinə dair aşağıdakı göstəricilər daxil edilmişdir:

- büdcə daxilolmaları haqqında məlumat;
- xarici iqtisadi fəaliyyət iştirakçıları haqqında məlumat;
- ticarət əməliyyatlarının həcmi haqqında məlumat;
- idxal-ixrac əməliyyatlarının həcmnin ölkə qrupları (Müstəqil Dövlətlər Birliyi, Avropa İttifaqı), ölkələr, mal qrupları (Xarici İqtisadi Fəaliyyətin Mal Nomenklaturasının 2 rəqəmli kodları üzrə), əsas mallar, mülkiyyət növləri, sövdələşmə xarakterləri, daşınma vasitələri üzrə bölgüsü;
- gömrük hüquqpozmalarına qarşı mübarizə haqqında məlumat;

İdxal-ixrac əməliyyatlarının həcmnin dəyəri ABŞ dolları ilə verilmişdir.

Göstəricilər “Azərbaycan Respublikası Xarici Ticarətinin Gömrük Statistikasının Metodologiyası”na əsasən hazırlanmışdır. Xarici ticarətin gömrük statistikasının aparılması üçün ilkin məlumatlar malların gömrük rəsmiləşdirilməsində təqdim olunan gömrük bəyannamələrində göstərilən məlumatlar sayılır.

Azərbaycan Respublikası xarici ticarətinin gömrük statistikasi ümumi ticarət uçot sistemi əsasında aparılır.

Azərbaycan Respublikasının idxalına aşağıdakı mallar daxil edilir:

- sərbəst dövriyyə üçün buraxılış gömrük proseduru altında yerləşdirilən mallar;
- təkrar idxal gömrük proseduru altında yerləşdirilən mallar;
- daxildə emal xüsusi gömrük proseduru altında yerləşdirilən mallar;
- xaricdə emal xüsusi gömrük prosedurunun müddəti başa çatdıqdan sonra gətirilən mallar;
- ölkə ərazisinə gətirilib gömrük anbarı və sərbəst zona xüsusi gömrük prosedurları altında yerləşdirilən mallar;
- son istifadə xüsusi gömrük proseduru altında yerləşdirilən mallar;
- ölkə ərazisinə gətirilib dövlətin xeyrinə imtina edilən mallar;

Azərbaycan Respublikasının ixracına aşağıdakı mallar daxil edilir:

- ixrac gömrük proseduruna müvafiq olaraq göndərilən mallar;
- təkrar ixrac gömrük proseduruna müvafiq olaraq göndərilən mallar;
- daxildə emal edildikdən sonra göndərilən mallar;
- xaricdə emal xüsusi gömrük proseduruna müvafiq olaraq göndərilən mallar;
- gömrük anbarı və sərbəst zona xüsusi gömrük prosedurları altında yerləşdirilməsi başa çatandan sonra göndərilən mallar;
- son istifadə xüsusi gömrük prosedurunun müddəti bitdikdən sonra göndərilən mallar.

Gömrük statistikasının ümumi ticarət uçot sistemində aşağıdakı mallar nəzərə alınmır:

- ölkə ərazisindən tranzit keçən mallar;
- müvəqqəti gətirilən (aparılan) mallar;
- müvəqqəti saxlanc xüsusi gömrük proseduru altında yerləşdirilən mallar;
- gömrük anbarı, sərbəst zonada yerləşdirilən və ölkənin gömrük ərazisindən aparılmaq üçün nəzərdə tutulan daxili mallar;
- ölkənin ərazisində məhv edilən xarici mallar;
- səfirlik, konsulluq, beynəlxalq təşkilatların yanındakı nümayəndəliklərin və ölkənin xaricdə yerləşən digər rəsmi nümayəndəliklərinin fəaliyyətinin təmin edilməsi üçün ölkənin gömrük ərazisindən aparılan mallar;

- xarici ölkələrin səfirlik, konsulluq və digər rəsmi nümayəndəliklərinin, beynəlxalq təşkilatların nümayəndəliklərinin fəaliyyətinin təmin edilməsi üçün ölkənin gömrük ərazisinə gətirilən mallar;
- xaricdə dislokasiya olunan hərbi hissələr üçün keçirilən mallar;
- xarici dövlətin ərazisindən keçməklə gömrük orqanları arasında daşınan daxili mallar;
- təbii fəlakət və digər fəvqəladə vəziyyətlərin nəticələrini aradan qaldırmaq, qəza-xilas etmə tədbirlərini həyata keçirmək, o cümlədən zərərçəkmişlərə paylamaq və onlara yardım etmək məqsədilə keçirilən və sonradan qaytarılması nəzərdə tutulan mallar.

Malların gömrük sərhədindən keçirilmə xüsusiyyətlərinə uyğun olaraq onların gömrük statistikasında nəzərə alınıb-alınmaması müəyyən edilir.

Aşağıdakı mallar gömrük statistikasına daxil edilir:

- qeyri-monetar qızıl, ödəmə vasitəsi kimi olmayan qiymətli metallar;
- tədavüldə olmayan banknotlar, qiymətli kağızlar və sikkələr;
- barter müqavilələri vasitəsilə sərhəddən keçirilən mallar;
- alqı-satqısı dövlət hesabları vasitəsi ilə həyata keçirilən mülki və hərbi təyinatlı mallar;
- humanitar və texniki yardım;
- hədiyyə və bəxşişlər;
- hərbi təyinatlı mallar;
- konsiqnasiya müqavilələri üzrə keçirilən mallar;
- xarici investisiyalı müəssisələrin nizamnamə fondu kimi gətirdiyi və öz istehsalı olaraq apardığı mallar;
- məlumat və proqram təminatı vasitələri;
- geriye qaytarılan mallar;
- şirkətin və müəssisələrin öz filialları və ya bölmələri arasında apardığı əməliyyatlar nəticəsində sərhəddən keçirilən mallar;
- ölkə limanlarında xarici ölkəyə məxsus gəmilərdən boşaldılan və ya Azərbaycana məxsus gəmilərin açıq dənizdə digər ölkəyə məxsus gəmilərdən əldə etdiyi balıq və digər dəniz məhsulları, dənizin dibindən çıxarılan minerallar;
- bunker yanacağı, ballast, ərzaq ehtiyatı və digər materiallar aşağıdakı hallarda nəzərə alınır:
  - Azərbaycan Respublikasının ərazisində xarici ölkəyə məxsus dəniz və çay gəmiləri, uçan aparatlara satıldıqda;
  - Azərbaycan Respublikasının ərazisində ölkənin dəniz və çay gəmiləri, uçan aparatlarının xarici ölkəyə məxsus dəniz və çay gəmiləri, uçan aparatlarından alındıqda və ya ölkə limanlarında xarici ölkəyə məxsus dəniz və çay gəmiləri, uçan aparatlarından boşaldıqda;
- poçtla və ya kuryer xidməti ilə göndərilən mallar (əgər malın həcmi və ya dəyəri qanunla müəyyən olunmuş həddən çox olarsa);
- işləyən qeyri-rezidentlər də daxil olmaqla, bütün kateqoriyalardan olan şəxslərin qanunla müəyyən edilmiş statistik müşahidə həddi normasından artıq keçirdiyi mallar;
- emal üçün və ya emal edildikdən sonra (hazır məhsul) keçirilən mallar;
- rüsumsuz ticarət mağazalarına göndərilən daxili mallar;
- təbii fəlakət və digər fəvqəladə vəziyyətlərin nəticələrini aradan qaldırmaq, qəza-xilas etmə tədbirlərini həyata keçirmək, o cümlədən zərərçəkmişlərə paylamaq və onlara yardım etmək məqsədilə keçirilən və sonradan qaytarılması nəzərdə tutulmayan mallar.

Aşağıdakı mallar gömrük statistikasına daxil edilmir:

- miqdarı və ya dəyəri statistik müşahidə həddini aşmayan mallar;
- ölkə ərazisindən tranzit keçən və ya ölkə ərazisində yalnız boşaldılıb yüklənən mallar;
- müvəqqəti aparılan və ya gətirilən mallar;

- monetar qızıl, tədavüldə olan milli və xarici valyuta (numizmatika məqsədləri üçün istifadə edilənlərdən başqa), qiymətli kağızlar;
- mülkiyyət hüquqları rezidentdən qeyri-rezidentə sərhədi keçirilmədən verilən qeyri-maliyyə aktivləri;
- kommersiya əməliyyatları predmeti olmayan mallar:
  - fiziki şəxslər tərəfindən şəxsi istifadə üçün keçirilən, miqdarı və dəyəri qanunla müəyyən olunmuş həddən çox olmayan mallar;
  - abunəçilərə göndərilən qəzet və jurnallar, digər dövri nəşrlər;
  - xarici dövlətlərin diplomatik və digər nümayəndəliklərinin (səfirlik, konsulluq, elmi təşkilatlar və ya hərbi bazalar), həmçinin ölkə ərazisində yerləşən beynəlxalq təşkilatların keçirdikləri mallar;
  - konkret müştərinin ehtiyacları üçün hazırlanmış proqram təminatı və ya identifikasiya oluna bilən istənilən tip orijinal əsər yazılmış məlumat daşıyıcıları;
- beynəlxalq daşımaları həyata keçirən nəqliyyat vasitələri;
- beynəlxalq daşımaları həyata keçirən nəqliyyat vasitələrinin normal istismarı üçün nəzərdə tutulan texniki təchizat vasitələri, yanacaq və digər mallar;
- nəqliyyat vasitəsi sərnişinlərinin və heyət üzvlərinin istifadəsi üçün nəzərdə tutulan ərzaq ehtiyatı və digər mallar;
- Azərbaycana məxsus və ya rezidentlər tərəfindən icarəyə götürülmüş gəmilər tərəfindən tutularaq və ya istehsal olunaraq ölkəyə gətirilən dəniz məhsulları;
- ölkənin gömrük sərhədlərindən kənarında yerləşən Azərbaycana məxsus və ya rezidentlər tərəfindən icarəyə götürülən nəqliyyat vasitələri üçün aparılan yanacaq və sürtkü materialları;
- texniki xidmət göstərməsi üçün sərhəddən keçirilən nəqliyyat vasitələri;
- təmir olunmaq üçün sərhəddən keçirilən nəqliyyat vasitələri;
- sərgi eksponatları;
- idman yarışları, tamaşalar və analogi tədbirlər üçün keçirilən mallar;
- girov əşyaları və öhdəliyi təmin edən digər vasitələr;
- mal nümunələri;
- rüsumsuz ticarət mağazalarına gətirilən xarici mallar;
- sərhəddən keçirilən malların daşınması üçün qablaşdırma materialları;
- əvvəllər hər hansı bir gömrük proseduru altında yerləşdirilərək gömrük statistikasına daxil edilən və sonradan ölkədən çıxarılmadan gömrük proseduru dəyişdirilən mallar.

Malların statistik dəyəri idxal və ya ixraca dair bağlanmış müqavilələrin qiymətləri əsasında, Mərkəzi Bankın gömrük bəyannaməsinin buraxıldığı günə müəyyən etdiyi məzənnə üzrə ABŞ dolları ilə müəyyən edilərək vahid qiymət bazisinə gətirilir.

İdxalın dəyərinin qiymətləndirilməsi malın gömrük bəyannaməsində göstərilmiş SİF baza qiymətlərinə gətirilmiş faktura (kontrakt) dəyəri üzrə aparılır. SİF- (dəyər, sığorta, fraxt)-malın satış şərtidir ki, buna görə malın qiymətinə onun dəyəri, malın sığorta edilməsi və nəqli üzrə xərclər daxil edilir.

İxracın dəyərinin qiymətləndirilməsi malların gömrük bəyannaməsində göstərilmiş FOB baza qiymətlərinə gətirilmiş faktura (kontrakt) dəyəri üzrə aparılır. FOB (bortda azad)-malın satılma şərtidir ki, buna görə malın qiymətinə onun dəyəri, malın çatdırılması və gəmi bortuna yüklənməsi üzrə xərclər daxil edilir.